

- Анотације југословенских стандарда
- Анотације техничких прописа
- Позив за предлагање стручњака за чланове комисија за стандарде
- Предлози за преиспитивање југословенских стандарда
- Објављени југословенски стандарди
- Објављени технички прописи
- Актуелности

JUS информације излазе једанпут месечно.

Издаје и штампа: **Завод за стандардизацију**, Београд

АНОТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Комисије за стандарде, као стручна радна тела, припремиле су следеће нацрте југословенских стандарда:

ГРУПА ЗА РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈУ

А. Из области обојене металургије

JUS EN 573-1

Алуминијум и легуре алуминијума – Хемијски састав и облик производа за пластичну прераду – Део 1: Бројчани систем за означавање

Апстракт: Овај део JUS EN 573 описује бројчани систем за означавање са четири цифре у ознаци за алуминијум и легуре алуминијума за пластичну прераду.

Овај стандард се примењује на производе који су пластично прерађени и на инготе који су намењени за пластичну прераду.

JUS EN 573-2

Алуминијум и легуре алуминијума – Хемијски састав и облик производа за пластичну прераду – Део 2: Систем за означавање заснован на хемијским симболима

Апстракт: Овим делом JUS EN 573 утврђују се правила која се примењују за означавање алуминијума и легура алуминијума утврђених у одговарајућим европским стандардима. Ово су описна правила, заснована првенствено на хемијским симболима.

Овај стандард се примењује на производе који су пластично прерађени и на инготе који су намењени за пластичну прераду.

ГРУПА ЗА МАШИНСТВО

А. Из области покретних посуда под притиском

JUS EN 1251-1

Посуде за криогене гасове – Покретне посуде за криогене гасове запремине до 1 000 литара – Део 1: Основни захтеви

Апстракт: Основни захтеви за покретне посуде изоловане вакуумом за криогене гасове запремине до 1 000 литара које су конструисане за рад изнад атмосферског притиска; ови захтеви не примењују се на посуде намењене токсичним флуидима.

JUS EN 1251-2

Посуде за криогене гасове – Покретне посуде за криогене гасове запремине до 1 000 литара – Део 2: Конструкција, израда, преглед и испитивање

Апстракт: Конструкција, израда, преглед и испитивање покретних посуда изолованих вакуумом за криогене гасове запремине до 1 000 литара које су конструисане за рад изнад атмосферског притиска, изузев посуда намењених за токсичне флуиде.

JUS EN 1251-3

Посуде за криогене гасове – Покретне посуде за криогене гасове запремине до 1 000 литара – Део 3: Захтеви за употребу

Апстракт: Захтеви за употребу покретних посуда изолованих вакуумом за криогене гасове запремине до 1 000 литара које су конструисане за рад изнад атмосферског притиска; ови захтеви не примењују се на посуде намењене токсичним флуидима.

Б. Из области котрљајних лежаја

JUS ISO 3290

Котрљајни лежаји – Куглице – Мере и толеранције

Апстракт: Захтеви за завршне челичне куглице за котрљајне лежаје.

В. Из области безбедности машина

JUS EN 1037

Безбедност машина – Спречавање неочекиваног покретања

Апстракт: Овај стандард поставља чврсте конструктивне принципе безбедности, који су усмерени на то да спрече неочекивано покретање да би се омогућила безбедна интервенција лица у подручју опасности.

JUS EN 1050

Безбедност машина – Принципи оцене ризика

Апстракт: Овај стандард утврђује основне принципе за процедуру познату као оцена ризика, чије значење и искуство у пројектовању, коришћењу, инцидентима, незгодама и штети повезаној са машином је дато заједно у циљу праћења ризика током свих фаза рада машине.

Г. Из области ергономије

JUS EN ISO 7250

Основне мере људског тела за техничко пројектовање

Апстракт: Овим стандардом утврђују се антропометријске мере које се могу користити као основа за поређење популационих група.

ГРУПА ЗА ХЕМИЈУ И ХЕМИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

А. Из области горива нафтног порекла

JUS ISO 2592   Одређивање тачке паљења и горења – Метода отвореног суда по Кливленду (Cleveland)

Апстракт: Овим стандардом утврђује се поступак за одређивање тачке паљења и тачке горења нафтних производа методом отвореног суда по Кливленду. Примењује се за нафтне производе који имају тачку паљења у отвореном суду изнад 79 °C, са изузетком лож-уља која се у већини случајева испитују методом затвореног суда.

JUS ISO 3170/Amd. 1   Нафта и течни нафтни производи – Ручно узимање узорака – Измене и допуне 1

Апстракт: Овим изменама и допунама стандарда JUS ISO 3170 проширује се предмет и подручје примене стандарда, додаје се подтачка којом се дефинише из каквих (перфорираних) цеви се узимају узорци и врши пренумерација подтачака које следе.

JUS ISO 4257   Течни нафтни гасови – Метода узимања узорака

Апстракт: Овим стандардом утврђује се поступак који се примењује за добијање узорака нерасхлађених течних нафтних гасова (ТНГ).

Б. Из области мазива и сродних производа

JUS ISO 6743-99   Мазива, индустријска уља и сродни производи (класа L) – Класификација – Део 99: Општа класификација

Апстракт: Овим делом стандарда JUS ISO 6743 утврђује се општи систем класификације мазива, индустријских уља и сродних производа, означених словном ознаком "L" . У оквиру класе L дефинисано је 18 фамилија производа, према области примене.

В. Из области текстила

JUS ISO 15487   Текстил – Метода за оцењивање изгледа одеће и других текстилних готових производа после прања и сушења у домаћинству

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода испитивања ради процене изгледа глаткости равне тканине и шавова и задржавања упегланих набора (фалти) на одећи и осталим текстилним производима после једног или неколико третмана прања и сушења у домаћинству. Овај стандард применљив је на све текстилне и готове производе било које конструкције који могу да се перу.

JUS ISO 7211-5

Текстил, ткане тканине, конструкција – Методе анализа – Део 5: Одређивање линеарне густине пређе из тканине

Апстракт: Метода одређивања линеарне густине пређе из тканине разликује се од методе за пређу из намотаја у томе што у првом случају коврзавост коју пређа добија због преплетања основе и потке мора бити узета у обзир. Такође, веће дужине пређе које се користе у испитивањима пређе из намотаја не могу се лако узети из тканине. Добијени резултати могу бити подложни значајној личној грешци уколико се не усвоји стандардна метода и не узму одговарајући узорци.

Г. Из области заштитне одеће и заштитне опреме

JUS EN 368

Заштитна одећа – Заштита од течних хемикалија – Метода испитивања: Отпорност материјала према пенетрацији течности

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода испитивања за мерење параметара пенетрације (продирања) и непромочивости (одбојности) материјала од којих је израђена одећа за заштиту од течних хемикалија. Подаци се могу користити као упутство за материјале за заштитну одећу али на резултате испитивања утичу физичка својства хемикалије којом се изводи испитивање, нпр. испарљивост.

Д. Из области текстилних подних облога

JUS ISO 10833

Текстилне подне облоге – Одређивање отпорности према механичким оштећењима на сеченим ивицама употребом модификованог испитивања Ветермановим бубњем

Апстракт: Овим стандардом описује се метода осетљивости текстилне подне облоге према механичким оштећењима на сеченим ивицама. Применљива је на све текстилне подне облоге и на материјале у облику плоча и на оне у облику плочица.

ГРУПА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ПРЕХРАМБЕНУ И ДРВНУ ИНДУСТРИЈУ И ШУМАРСТВО

А. Из области пољопривреде

JUS ISO 14181   Храна за животиње – Одређивање остатака органохлорних пестицида – Метода гасне хроматографије

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода гасне хроматографије за одређивање остатака органохлорних пестицида у храни за животиње.

JUS ISO 14182   Храна за животиње – Одређивање остатака органофосфорних пестицида – Метода гасне хроматографије

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода гасне хроматографије за одређивање остатака органофосфорних пестицида у храни за животиње.

JUS ISO 9831   Храна за животиње, производи од животиња, фекалије или урин – Одређивање укупне калоријске вредности – Метода калориметријске бомбе

Апстракт: Овим стандардом утврђује се укупна калоријска вредност хране за животиње, производа од животиња и фекалија или урина.

Б. Из области уља и масти биљног и животињског порекла

JUS ISO 665   Семе уљарица – Одређивање садржаја влаге и испарљивих материја

Апстракт: Овим стандардом утврђује се метода за одређивање садржаја влаге и испарљивих материја у семену уљарица. Садржај влаге и испарљивих материја у делу узорка за испитивање одређује се у материјалу онаквом какав је добијен (чисто семе са нечистоћама) или у чистом семену, сушењем до константне масе.

*Нацрти југословенских стандарда могу се прибавити у Заводу за стандардизацију, Београд, Стевана Бракуса 2. Своје примедбе и предлоге у вези са нацртима можете доставити у року од **60 дана** од дана објављивања ове информације Заводу за стандардизацију (закључно са **2003-11-30**).*

ПОЗИВ ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ СТРУЧЊАКА ЗА ЧЛАНОВЕ КОМИСИЈА ЗА СТАНДАРДЕ

На основу члана 5. Уредбе о начину израде, утврђивања и доношења југо–словенских стандарда (“Службени лист СРЈ”, бр. 4/97) моле се заинтересована предузећа и друге организације и заједнице, организације потрошача и корисника услуга да у циљу припремања предлога југословенских стандарда предложе Заводу за стандардизацију, одговарајућој групи, Београд, Стевана Бракуса 2, своје стручњаке за учешће у раду следећих комисија:

ГРУПА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО

Комисија за стандарде из области инжењерства за отпадне воде

Образује се Комисија Завода за стандардизацију за израду и доношење стандарда из области инжењерства за отпадне воде, KS U165.

Предмет рада ове комисије је припрема стандарда из области инжењерства за отпадне воде који се односе на стандардизовање извођења, инсталирања, пројектовања, прорачунавања, изградње, техничког пријема, рада и одржавања за све врсте отпадних вода, као и постројења за обраду у области инжењерства за отпадне воде за системе и компоненте, производе и све компоненте испусних цеви, одводне и канализационе цеви, цевоводе, сепараторе итд.

Комисија прати рад одговарајућег европског техничког комитета за стандардизацију из области инжењерства за отпадне воде, CEN/TC 165, *West water engineering*.

Комисија ради по упутствима Завода за стандардизацију.

Трошкове доласка чланова на састанке комисије (пут, смештај) носе њихове радне организације.

Позивају се заинтересовани да своје пријаве доставе Заводу за стандардизацију, Групи за грађевинарство, у року од 15 дана од дана објављивања овог позива. Особа за контакт је Тања Соколов, тел. 35-41-263, локал 161.

ОБЈАВЉЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ

Ознака JUS/Год.	Сл. лист	Бр. страна	Назив
ГРАНА А ОСНОВНИ И ОПШТИ СТАНДАРДИ			
Главна група A.L			Системи управљања заштитом животне средине
JUS ISO/TR 14061 2003	40/03	69	Информација као помоћ шумарским организацијама у примени стандарда система за управљање животном средином ISO 14001 и ISO 14004 (A.L1) (Идентичан са ISO/TR 14061:1998)
ГРАНА В РУДАРСТВО И ПЕРЕРАДА МИНЕРАЛА, УГЉА И НАФТЕ			
Главна група B.H			Чврста минерална горива. Нафта, битумен, земни гас и восак и њихови производи
JUS ISO 3104 2003	40/03	19	Нафтни производи – Провидне и непровидне течности – Одређивање кинематичке вискозности и израчунавање динамичке вискозности (B.H8) (Идентичан са ISO 3104:1994)
JUS ISO 7536 2003	40/03	14	Нафтни производи – Одређивање оксидационе стабилности бензина – Метода индукционог периода B.H8) (Идентичан са ISO 7536:1994)
JUS ISO 10370 2003	40/03	14	Нафтни производи – Одређивање угљеничног остатка – Микрометода (B.H8) (Идентичан са ISO 10370:1993)
JUS ISO 13759 2003	40/03	10	Нафтни производи – Одређивање алкилнитрата у дизел-горивима – Спектрометријска метода (B.H8) (Идентичан са ISO 13759:1996)

**ГРАНА Е
ПОЉОПРИВРЕДА, ПРЕХРАМБЕНА И ДУ-
ВАНСКА ИНДУСТРИЈА**

Главна група Е.Н

**Индустријска прерада воћа, поврћа и
других биљних производа, изузев
житарица**

JUS ISO 762 2003	40/03	5	Производи од воћа и поврћа – Одређивање садржаја минералних нечистоћа (Е.Н8) (Идентичан са ISO 762:1982)
JUS ISO 2448 2003	40/03	9	Производи од воћа и поврћа – одређивање садржаја етанола (Е.Н8) (Идентичан са ISO 2448:1998)
JUS ISO 5522 2003	40/03	12	Воће, поврће и производи који потичу од воћа и поврћа – Одређивање садржаја укупног сумпор–диоксида (Е.Н8) (Идентичан са ISO 5522:1981)
JUS ISO 6632 2003	40/03	13	Воће, поврће и производи који потичу од воћа и поврћа – Одређивање испарљиве киселости (Е.Н8) (Идентичан са ISO 6632:1981)

**ГРАНА Н
ХЕМИЈСКА ИНДУСТРИЈА**

Главна група Н.З

**Разни стандарди из области хемијске
индустрије**

JUS ISO 6107-6 2003	40/03	13	Квалитет воде – Речник – Део 6 (Н.З1) (Идентичан са ISO 6107-6:1996)
------------------------	-------	----	---

**ГРАНА К
ИНДУСТРИЈА АЛАТА И ПРИБОРА**

Главна група К.Г

**Клешта, стеге, кључеви и сл. алат за
хватање и стезање**

JUS ISO 2380-1 2003	40/03	8	Алати за вијке и навртке – Одвијачи за вијке са урезом на глави – Део 1: Врхови одвијача за ручно и машинско окретање (К.Г5) (Идентичан са ISO 2380-1:1997)
------------------------	-------	---	---

JUS ISO 2380-2 2003	40/03	8	Алати за вијке и навртке – Одвијачи за вијке са урезом на глави – Део 2: Општи услови, дужине стабала одвијача и обележавање одвијача за ручно окретање (K.G5) (Идентичан са ISO 2380-2:2000)
------------------------	-------	---	--

**ГРАНА L
ИНДУСТРИЈА МЕРНИХ И ДРУГИХ АПА-
РАТА И ПРЕЦИЗНЕ МЕХАНИКЕ**

Главна група L.G

Апарати за електрична мерења

JUS IEC 61557-1 2003	40/03	24	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 1: Општи захтеви (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-1:1997)
JUS IEC 61557-2 2003	40/03	7	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 2: Отпорност изолације (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-2:1997)
JUS IEC 61557-3 2003	40/03	8	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 3: Импеданса петље (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-3:1997)
JUS IEC 61557-4 2003	40/03	8	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 4: Отпорност уземљења и изједначења потенцијала (Идентичан са IEC 61557-4:1997)

JUS IEC 61557-5 2003	40/03	8	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 5: Отпорност према земљи (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-5:1997)
JUS IEC 61557-6 2003	40/03	10	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 6: Уређаји диференцијалне струје у мрежама TT и TN (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-6:1997)
JUS IEC 61557-7 2003	40/03	9	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1 000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 7: Редослед фаза (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-7:1997)
JUS IEC 61557-8 2003	40/03	13	Електрична безбедност у нисконапонским дистрибутивним мрежама наизменичног напона до 1000 V и једносмерног напона до 1 500 V – Опрема за испитивање, мерење или контролу заштитних мера – Део 8: Уређаји за контролу изолације за IT мреже (L.G1) (Идентичан са IEC 61557-8:1997)

**ГРАНА М
МАШИНОГРАДЊА И МЕТАЛСКА ИНДУ-
СТРИЈА****Главна група М.А****Основни и општи стандарди за грану
машиноградње и металске индустрије**

JUS M.A7.011 2003	40/03	8	Обележавање цевовода у зависности од материје која струји кроз цевовод
----------------------	-------	---	--

Главна група M.Z			Разне машине, уређаји и други метални производи
JUS M.Z2.801 2003	40/03	2	Знакови за безбедност у лабораторијама – Боце за гас
JUS M.Z2.802 2003	40/03	3	Лабораторијска опрема – Ормани за боце за гас – Захтеви за безбедност и испитивање

**Обавештавамо вас да можете наручити најновија издања
Завода за стандардизацију**

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујемо:	цена	комада
1. JUS Билтен појединачна цена (двоброј)	365,00 динара	_____

У цену нису урачунати поштански трошкови.

Плаћање се врши према издатој профактури на жиро рачун
бр. 840-742211843-84 (ознака основа плаћања 33, позив на број 97).

Поручилац _____

Адреса   _____

Ул. _____ бр. _____ тел. _____

(М.П.)

Потпис поручиоца

У _____ 2003. г. _____

**Наруџбенице слати на адресу Завода за стандардизацију
Београд, Стевана Бракуса 2, поштански фах 2105
Телефон: (011) 35-41-263, телефакс: (011) 35-41-257**

Завод за стандардизацију издаје информативно гласило JUS информације, које доставља корисницима, по један примерак бесплатно. Молимо вас да ваше сараднике на адекватан начин обавестите о свим активностима које ово гласило објављује, а посебно чланове комисија Завода из ваше организације.

YU ISSN 0353-8524

Завод за стандардизацију

Београд, Стевана Бракуса 2, пошт. фах бр. 2105

Телефон: 35-41-256

Телефакс: (011) 35-41-257

Е-mail: jus@szs.sv.gov.yu

www.jus.org.yu

Стандардотека Завода за стандардизацију

Стевана Бракуса 2

Телефон: 35-41-263

Продаја југословенских стандарда

Телефон: 35-41-263
